

เรื่องเล่า Best practice

กรณีศึกษา: เทคนิคการจัดการเรียนการสอน และงานด้านวิจัย

คณะวิทยาศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

จากการจัดการองค์ความรู้สายวิชาการใน
วันที่ 2 พฤษภาคม 2561 ได้ข้อสรุปองค์ความรู้ที่ได้
จากกรณีศึกษาด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอน
และด้านการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. องค์ความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ได้จาก
กรณีศึกษาเทคนิคการสอนของอาจารย์วรรณา วงศ์
สวัสดิ์ ซึ่งได้จากการจัดการเรียนการสอนรายวิชา
เทคโนโลยีขนมอบ และวิทยาศาสตร์การประกอบ
อาหาร นักศึกษาโดยหลักๆ แล้วมีหลากหลาย
สาขาวิชา เนื่องจากเป็นรายวิชาเลือกเสรี และเป็น
รายวิชาที่เน้นปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ เป็นรายวิชาที่ถูก
บรรจุอยู่ในหลักสูตรของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ทางอาหาร (วทบ.) ซึ่งนักศึกษาทุกคนสามารถเลือก
ลงเรียนได้ในแต่ละเทอม ในแต่ละกลุ่มเรียนมีจำนวน
นักศึกษาโดยประมาณ 20-30 คน/กลุ่มเรียน สำหรับ
กลุ่มจำนวนที่เหมาะสมคือประมาณ 20 คน จะ
สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง การสอนคือการเน้น
ปฏิบัติจริง และในการติดต่อประสานงานกับผู้เรียนก็
จะมีการใช้สื่อออนไลน์ให้เป็นประโยชน์ในการ
ติดต่อสื่อสาร โดยผู้สอนได้แนะนำว่าไม่ล้ำสมัยและ
ไม่ล้ำสมัย คือใช้ให้เหมาะสมต่อสถานการณ์
นักศึกษาส่วนใหญ่มีช่วงอายุรุ่นราวคราวเดียวกับลูก
ดังนั้นจึงค่อนข้างเข้าใจความรู้สึกนึกคิด และ

ค่อนข้างเข้าใจลักษณะนิสัยของเด็กวัยนี้ นักศึกษา
ชาย-หญิงมีความสนใจพอกัน เปิดโอกาสให้ผู้เรียน
สามารถต่อยอดความคิดที่เสนอไปได้ หากมีการทำ
ตามวิธีการที่ถูกต้องตามสูตรเด็กจะมีความรู้สึกมี
ความสุข อีกอย่างคือ การ live สดออกสื่อออนไลน์
กำลังเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ในรายวิชานี้จึงไม่ปิด
กั้นโอกาสหากนักศึกษามีความต้องการนำเสนอสิ่งที่
ตัวเองกำลังทำอยู่ แม้จะอยู่ในระหว่างคาบเรียนก็
ตามทั้งนี้ก็จะอยู่ในระดับความเหมาะสมที่ตัวผู้สอน
สามารถควบคุมและดูแลได้ ผู้สอนไม่ได้เน้นย้ำให้
ผู้เรียนกังวลเรื่องเกรด ค่อนข้างเปิดโอกาสอิสระการ
ทำกิจกรรมในคาบเรียน เน้นช่วงเวลาการเรียนช่วง
เช้า เน้นความสนิทแต่ไม่เล่นหัว คือต้องให้เกียรติ
อาจารย์ และรู้เวลา เมื่อเด็กจบไปเด็กยังสามารถนำ
รายวิชาไปต่อยอดได้หากเด็กมีความสนใจ และเมื่อ
จบรายวิชาเด็กยังมีการติดต่อกับผู้สอนอยู่เสมอ
สม่ำเสมอ ตัวผู้สอนมีความสังเกต และชอบทดลอง
ร่วมไปกับผู้เรียนเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเสนอแนะ
ความคิดเห็น และให้ลงมือทำตั้งแต่ต้นจนจบ แนะนำ
ให้เด็กสังเกตเป็นประยุกต์เป็นทำให้ผู้เรียนค่อนข้าง
เกิดความกระตือรือร้นตลอดเวลา ดังนั้นทำให้
ผู้เรียนเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจกับสิ่งที่ตัวเองคิด
ขึ้นมาเองและทำได้สำเร็จ แต่ก็มีปัญหาบ้างเล็กน้อย

ในกรณีสำหรับเก็บที่ต้องมาตามเก็บเกรด/รีเกรด หรือเด็กที่ไม่ได้เรียนทางสายวิทยาศาสตร์ เด็กต่างชาติ ที่อาจไม่ค่อยให้ความสนใจในรายวิชาเท่าที่ควร แต่ถือว่าเป็นส่วนน้อยที่จะเจอกลุ่มนี้ในแต่ละปีการศึกษา

สิ่งที่ทำให้เกิดองค์ความรู้ที่ได้จากการกลั่นกรองเทคนิคการจัดการเรียนการสอน ที่เห็นได้อย่างชัดเจน คือ ความใส่ใจในผู้เรียนโดยไม่ได้คำนึงว่าเป็นนักศึกษานอกคณะ หรือในคณะ โดยตัวผู้สอนมีความใส่ใจที่จะมอบความรู้ให้อย่างเท่าเทียมกันไม่แบ่งแยก และไม่มีการแข่งขันเชิงคุณภาพหรือปริมาณ อีกทั้งตัวผู้สอนมีจิตวิญญาณความเป็นครู/อาจารย์ ที่เด่นชัด ชอบที่จะให้ผู้เรียนได้ลองคิดและออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการประยุกต์ความรู้ความคิดที่ได้เล่าเรียนมาให้เกิดผลลัพธ์ต่อตัวผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงอาจมีความรู้ใหม่ๆที่ทั้งผู้สอนและผู้เรียนเองได้ค้นพบและได้ปฏิบัติร่วมกันจนกระทั่งเกิดความสำเร็จในการเรียน

2. องค์ความรู้ด้านการวิจัย ที่ได้จาก กรณีศึกษา ของอาจารย์ ดร.โอฬาร เขียวชาญ โดยเริ่มต้นกระบวนการทำงานวิจัยเพื่อนำเสนอตีพิมพ์ระดับนานาชาติของคณะวิทยาศาสตร์นั้น มีค่อนข้างน้อย แต่สำหรับ ดร.โอฬาร นั้นงานวิจัยที่ได้ตีพิมพ์ระดับ

นานาชาติ/ระดับชาติในปีที่ผ่านมา นั้นมีทั้งสิ้น 9 เรื่อง ถือได้ว่าเป็นการตีพิมพ์งานวิจัยที่มีคุณภาพ และเป็นงานวิจัยเน้นเทคโนโลยีใหม่ และสามารถนำมาเป็นต้นแบบกระบวนการคิดกลั่นกรอง โดยมีรายละเอียดดังนี้ งานวิจัยที่ตีพิมพ์ส่วนใหญ่จะไม่ใช่งานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจากทางมหาวิทยาลัย แต่มักได้รับเงินสนับสนุนจากทางภาคเอกชน ภายนอกซึ่งเป็นผู้ให้การสนับสนุนตั้งแต่เริ่มต้น โครงการไปจนได้รับการตีพิมพ์ อีกทั้งเป็นงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ได้จริง และมีประโยชน์กับทางผู้เสนอให้ทุนเป็นอย่างมาก จึงทำให้เกิดแรงผลักดันต่อผู้ทำวิจัย ให้มีกำลังใจในการสร้างสรรค์งานตีพิมพ์ออกมา อีกทั้งทุนภายนอกมีระยะเวลากำหนดที่ชัดเจนและสามารถติดตามได้อย่างทันทั่วทั้ง จึงอาจเป็นสาเหตุที่ผู้วิจัยจะต้องผลิตงานให้ทันความต้องการของผู้สนับสนุน ตัวผู้วิจัยมีทีมงานที่ช่วยคอยตรวจสอบงานและมีผู้ให้คำปรึกษาที่ดีจากต่างสถาบัน ที่จะสามารถให้คำแนะนำในด้านภาษาและการเขียน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ได้รับการพิจารณาโอกาสในการตีพิมพ์ระดับนานาชาติมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ทางด้านนักวิจัยเองต่างมีความคิดเห็นเสนอแนะไว้ให้คิดว่า

1. ทุนวิจัยเพียงพอต่อผลตอบแทนที่ต้องการหรือไม่ ผลลัพธ์ (Product) ที่ได้สามารถนำไปต่อยอดได้หรือไม่

2. การมีทีมสนับสนุนที่ดีจะเป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดกระบวนการทำงานที่สามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพได้

3. งานวิจัยส่วนใหญ่ของนักวิจัยไม่ใช่แนวที่จะลงชุมชนทั่วไป (งานวิจัยที่ไม่ได้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน) แต่เป็นงานวิจัยที่มีประโยชน์และสามารถนำไปใช้ได้จริงในภาคเอกชน/รัฐวิสาหกิจ (งานวิจัยเน้นเทคโนโลยีใหม่- New innovation) ดังนั้นการมองประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นอย่ามองในด้านเดียว

4. ควรจะต้องมีผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาและมีความรู้เฉพาะทางเพื่อช่วยในการขัดเกลางานให้มีคุณภาพ
ที่มา:จากการสัมภาษณ์